

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felolós szerkesztő:

Márk Endre.

Kiadó s laptulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).

Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

Haladunk-e?

Debreczen, jan. 29.

Az ellenzék kezéből nem a kormány, nem a szabadelvű párt, de a végzet csavarja ki a legerősebb érveket. Évtizedeken át a mi ellenzékünk szünetlenül azt hangoztatta, hogy a nemzet stagnál, s hogy mindegyre szegényedünk. Ezt az állítást ma már az ellenzék tagjai közül is csak a színvakságban szenvedők merik előszedni olyankor, mikor már kifogytak a divatos gravamenek felsorolásából. Az ellenzék modern nemzedéke óvakodik a tarthatatlan ellenzéki fegyver használatától. Nekünk, a kik az uralkodó államelvek népszerűsítői vagyunk, nemcsak kötelességünk, de legkellemesebb foglalkozásunk időről-időre a nemzet haladásáról beszámolni. — Végig tekintve hazánkon, mindinkább gazdagabbá váló nemzet növekvő jóléte tükrözi elénk azt, hogy nemzetünk halad, s hogy haladását a legjobb irányban vezérik a kormányférfiak.

A nemzet minden egyes polgára velünk egyetemben kénytelen bevallani, sőt eldicsekedhetik azzal, hogy az ország minden részében kivétel nélkül, úgy az országos, mint a magán intézmények, és velük egyetemben a köz- és magántulajdon, rendkívüli módon növekszenek értékben. A nagyarányú fejlődés pedig nemcsak a nagyforgalmu

közlekedési utak mentén észlelhető, de mindenféle rohamos fejlődésben vannak a magyarság tűzhelyei.

Es ebben a legegészségesebb jelenség az, hogy az ország minden részének emelkedése a leghelyesebb arányban van az ország szívének, a fővárosnak emelkedésével. Egyenlően lázas tevékenység uralkodik mindenütt, az áldozatkészség és munka eredménye azonban a legimpozánsabb alakban természetesen a fővárosban nyilatkozik.

Ugy a fővárosban, mint a vidéken nem tekinthetnénk egészséges állapotnak azt, ha kizárólag az állam, vagy kizárólag magánosok vennék kezükbe az új alkotásokat.

Nemcsak természetesnek, de egyedül helyesnek ismerjük azt, — írja a „Pester Correspondenz“, — hogy az államhatárolom versenyez a magánosok erejével. A midőn azonban a rohamos fejlődést látjuk, lehetetlen egyszersmind azt a nézetünket nem tolmácsolni, hogy egy a fővárosban, mint a vidéken e haladás a lehető legszolidabb alapon áll s hogy épen nincs okunk attól tartani, miszerint akár a fővárost, akár a vidéket, vagy mindkettőt oly végzetes válságok sodorják a lét és nem lét kérdése elé, a minővel a bécsi kiállítás után közvetlenül az osztrák főváros és az örökös tartományok elárasztva voltak. Nekünk nem kell attól tartanunk, hogy iparunk, kereskedelmünk,

pénzügyünk a hitelvesztettség martalékai lesznek. Ebben van megint a Wekerle kormány multbéri dicsősége és örökösének, a Bánffy-kormánynak jövőbeli méltatása.

Politikai hírek.

Minisztereink Bécsben. (Bud. Tud.) Bánffy báró miniszterelnök tegnap délelőtt 11 órakor Ő Felseje által kihallgatáson fogadtatott. Bánffy miniszterelnök a tegnapi nap folyamán folytatta látogatásait. Lukács pénzügyminiszter, ki ma délelőtt több óráig értekezett Plener osztrák pénzügyminiszterrel, azután Minkus igazgató látogatását fogadta s végül Kautz bankkormányzóval értekezett, d. u. 4 órakor Budapestre visszatuzott. Dániel kereskedelmi miniszter, ki tegnap Bécsbe érkezett, a tegnapi nap folyamán meglátogatta a közös és az osztrák minisztereket és délután hosszabb ideig tanácskozott Wurmbbrandt gróf kereskedelmi miniszterrel. Dániel kereskedelmi miniszter ma még Bécsbe marad. A mi, ellentétben tegnapi közleményünkkel, néhány lapban megjelent, teljesen alaptalan Bánffy miniszterelnököt a főhercegek egyikét sem látogatta meg és Lukács pénzügyminiszter sem értekezett a bankkormányzóval. Bánffy miniszterelnök tegnapelőtt délután 5 órakor részt vett a német császár neve napja alkalmából tartott ünnepi udvari ebéden. Az ebéden résztvettek a közös miniszterek, a két miniszterelnök, az udvari méltóságok, valamint a Vilmos császár nevét viselő 7. huszárezred törzstisztjei.

Az ujonczozási törvényjavaslat. A képviselőház közvetlenül a vallás és közoktatás-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Még egy csökmői sárkány.

— A Debreczeni Hirlap eredeti tárczája. —

Az az, hogy a fennt tisztelt sárkány csak úgy jutott eszembe, eszmélánczolat folytán; mert a mit elbeszélni akarok, ez az esemény közel atyafiságban van a csökmőiek híres esetével.

Színhely: egyik közeli falu; de már bossánatot kérek, a nevént nem árulhatom el, mert én haragot venni magamra nem akarok. Sokat tartok a jó barátságára, s bár a mit elmondok valójában megtörtént, hanem azért nem bánom, hadd menjen adoma számban, úgy sem lett a dologból sem kára, sem haszna senkinek.

Vigan koezog a két szürke haza felé, szinte előre éri az abrak szagát. Az állati ösztön megérezteteti velők, hogy már a falu határában járnak; felölük szundikálhat a kocsis, ismerős ut már ez, sem ostor, sem gyeplő nem kell ilyenkor már a valamire való lónak.

Perczeptor uram is, ott a hátulsó ülésben nagyokat bölint, csak olyankor pillant fel, midőn a kerék valami kátyuba zökken, minek folytán az agyarára szoritott csutora azon veszélyben forog, hogy egy-egy zökkenésnél kétfelé harapja. Hát hiszen inkább azt, mint a nyelvént.

Mert kátyu van ám elég, ebben a esunya loes-pocs időben; midőn a természet za-

varban van, nem tudja, hogy nyarat csináljon-e, vagy telet. Egyik nap erősen havazik, a másik nap aztán eső esik bőven. Hóviz, eső viz megfekszi a lapályos helyeket, kimosza az utat, erős próbára tevén a tengelyt, kerék agyat. De hát azt mondja a nóta, hogy: „a jó lónak nincsen rossz szutu“ már pedig a perczeptor uram két szürkéje nagyon is számot tart a „jó“ nevezetre.

Már látszik a falu nyele, a mint a tornyot nevezni szokás, midőn egy mélyedésnél a szekér is oldal felig gazol a vízben, ugyan vigyázni kell, hogy a szürkék szorosan megtartsák az irányt, mert meglehet hogy egy kerék nyommal arrább, már veszedelmes mélység van a víz alatt.

Itt már gazda és kocsis ébren vannak, a hám neki feszül s van mit huzni a két szürkének.

Utezu te János! kiált a perczeptor uram az ülésben felállva, mit látsz amott a víz közepén?

János megtörli öklével a szemét, tenyerét ernyőnek emeli szemé fölé s a mutatott irányban erősen bámul.

Végre nagy flegmával csak ennyit mond: az ám!

Mintha ott egy döglött lovat látnék, füzi tovább a szót perczeptor uram s a szűk szavú János rá bölint, a mi azt jelenti, hogy ő is osztja az előtte szóló nézetét.

— Csakugyan az a János. Látom a serényét is a mint a víz mozgatja sőt a hundi még a nyereg szerszámot is látom már!

János gondolt annyit, hogy: hát azt a

szijgyártót nem látja-e gazduram aki azt a nyereg szerszámot készítette? de hát csak ráhagyta amit a gazda mondott.

Tiszta dolog, hogy itt valami szerencsétlenség történt; nem próbálnád-e meg János, hogy odáig begázolj, legalább a nyereg szerszámot ne hagynánk ott veszni.

De már ezt János nem vállalta mert, úgy okoskodott, hogy ha itt a szőlén is hasig ér a lónak a víz hát oda bent milyen mély lehet? egyébként is haragban van ő a vízzel, a jeges víz meg éppen csak betegnek való, borogatás gyanánt.

— No hát hajts gyorsan haza ide segítséget kell kihozni.

Ugy lett. Perczeptor uram egyenesen a község házához hajtatott s az ott talált előjárókat felszólította, hogy emberek és eszközök iránt azonnal intézkedjenek.

A kakas ülőről előkerült a tűzhúzó horog, bíró uram adott egy pár vasmacskát, nórárius uram egy erős borhúzó kötelet; ez alatt a kis bíró befutotta a falut, hogy minden fegyverfogható férfi jöjjön azonnal segíteni, úgy hogy rövid egy óra alatt készen volt egy egész apparátus és megindult a bíró és perczeptor vezetése alatt a szerencsétlenség színhelyére.

Az ám! de mikor már ott voltak, mindenképpen a János kocsis elvét vallotta. Nem lehet oda bemenni, ha csak nem esőnokon. No hát már az pedig ninesen a faluban, az bizonyos. Hanem itt meg a bakter esze segített. Van a tiszteletes urnak egy óriás teknője, megtenné az a szolgálatot.

Az bizony jó lesz, hagyják helyben elői-

ügyi tärca költségvetésének elintézésé után tárgyalás alá fogja venni az idei ujoneozási törvényjavaslatot. Sürögössé teszi a javaslat tárgyalását az a körülmény, hogy az ujoneozás foganatosítására vonatkozó előzetes intézkedéseket már február hó folyamán meg kell tennie. Az ujoneozási törvényjavaslat tárgyalása előreláthatólag hosszabb vitára fog alkalmat szolgáltatni.

A dunaszerdahelyi kerületben a katolikus néppárt Erdélyi igazságügyminiszter ellen Bakay budapesti szerekasztót léptette föl.

Országgyűlés.

Budapest, jan. 28.

Az ülés kezdetén Lukács László pénzügyminiszter benyújtotta az újabb két havi indemnitásról szóló törvényjavaslatot, amelyhez nem kell egyéb indokolás, — mint a budgetvita nyújtó szövegszerű mintaképe volt a mai ülés.

Sághy Gyula, Kammerer Ernő, Okolicsányi László, Hock János.

Tessék most már minden név végébe odagondolni egy meglehetősen hosszadalmas és határtalanul unalmas szónoklatot, aztán mindenki aláírhatja bizvást a keresztény türelem példás gyakorlásáról készülő elismerő oklevelet a mai ülést végig elnökölt Szilágyi Dezső számára.

Az unalmasság vádjá alól csak Hock Jánost lehet fölmenteni, aki jónak látta még farsang derakán elmondani egyik szellemes és mulatságos nagybőjti konferenciáját.

Úgyesen és kellemesen szimulálta a közéleti morál e kiváló letéteményese, az 6 konversations-lexikon zamatu tudás segélyezésével, asszony hallgatóságának szánt hiszterikus hatásadászatával, a felekezetiultra montánosság erkölcsi és ezmei fasuly nélkül való, légből kapott álláspontját.

Egy kicsit udvarolt Szilágyinak, egy kicsit megtámadta a kormányt, a püspöki kart, fölmelegítette a Borszem Jankó és Fli-gende Blätter java adomáit s igazán jelentékeny erkölcsi bátorsággal hányta a szemébe Wlassits miniszternek a — dilettantizmus vádját. Az emberek e nyaktörően merész kulturpolitikai légtornázás alatt sűrű fojcsóválással ugyan, de jól mulattak.

A Hock beszédének egyházpolitikai meg-

járó uraimék, s a bakter azonnal megbízottat annak kihozatalával.

Mig ez a deputáció oda járt, ez alatt, azon tanakodtak, hogy mit is csináljanak majd a talált szakmánnyal? Perceptor uram kikötötte, hogy miután ő találta, hát a nyereg szerszám az övé legyen. Bíró uram a lófarkát és sörényét vindikálta magának, jó lesz kofének. A börtön pedig szépen vékonyra elhasitgatják, az jó lesz hálónak közhasználatra.

Mire aztán az osztályyal tisztába jöttek, megérkezett a tiszteletes ur teknője is, melyben egy ember csakugyan komótosan elhelyezkedhetett.

A kis bíró vállalkozott az expedicióra, mint a ki jártas az ilyesemben, mert gyerekkorában látta Váradon, hogy hajtják a esónakot a Körösön.

A vasmacsára rákötötték a kötelet s szépen elhelyezték a tekendő fenekében; erre aztán a kisbíró rá állott s a esáklával hajította a járművet lassan, óvatosan a czél felé.

A parton feszült várakozásban állott a tömeg; egyik-másik kiabált a esólnakos felé, adván annak a jó tanácsot a esáklia kezelésében, annak pedig elég dolga akadt, hogy a folytonosan billegő szerszámon az egyensúlyt el ne veszítse.

Most már kezdett az idő is alkonyodni, a mi bíró uramat arra ösztönözte, hogy oda kiáltsa az árral küzködőnek, hogy ne kinlódjék tovább, odáig el tudja már hajítani a vasmacsát, mely ha bele akad, a kötéllal forduljon vissza, hogy még ideje korán kihuzhassák a lovat.

A kis bíró — miután közelebb ugy sem tudott már vergődni, szót fogadott s akrobatai

jegyzései felszólalásra bírták Wlassits minisztert: a még kátralevő két egyházpolitikai javaslat sorsára vonatkozó nyilatkozata s az elvek intergittása kifejezés félremagyarázása ellen való erőlyes, — nyilt, férfias tiltakozás ezéljából.

Félre nem érhető világozással fejtette a miniszter, hogy a kormány nyilatkozatából elföldadást, abdikációt csak a rosszakarat magyarázhat ki, a logika törvényeinek felforgatásával.

A kormány mind a vallás szabad gyakorlatháról, mind a zsidó recepezióról szóló törvényjavaslat kardinális pontjait képező elvek föltétlenül ragazkodik.

A miniszter kijelentései alapján remélhető, — hogy ezentul a kilépettek nem politikai pártot hanem csak a hitfelekezeti fog-nak képezni.

A miniszter elegáns formájú, erősen kiéleztet polemikusan beszédét a többség élénk, zajos helyesléssel fogadta.

Külföld.

Giers halála. Giers Miklós orosz külügyminiszter tegnap éjjel tüdőlobbal komplikált ideges szívelgyengülésben meghalt. Oroszország e nevezetes államférfiának helyébe a hivatalos lap közli Siskinnek, Giers miniszter adlatásának a külügyi hivatal ideiglenes vezetésével való megbízatását.

A szerb király utazása. Páris, jan. 17. Sándor szerb király délelőtt 9 órakor ide érkezett. A pályaudvarban Milán király, Garasanin szerb követ, a köztársasági elnök és a külügyminiszter képviselői fogadták. Sándor király megescókolta atyját, mire fogadjukba hajtottak.

A jogász és tisztviselőkör múlt évi működése.

A debreczeni jogász és tisztviselői kör múlt évi működéséről hű képet nyújt P u k y Gyula elnöki jelentése, a melyet tegnap a közgyűlésről hozott tudósításunk kiegészítésül egész terjedelmében ide iktatunk:

Tekintetes Közgyűlés!

Alapszabályaink intézkedéseinek megfelelően van szerencsém körünk életének 1894. évben felmerült lényegesebb mozzanatairól jelentésemet a következőkben előterjeszteni:

Ügyességgel hajította ki a vasmacsát a prédára, miután annak kötelét előbb a derekára erősítette.

Hanem a esónak az erős dobás alatt felmondta a szolgálatot, felbillent s a esáklás nyakig esett a vízbe. Jó szerencse, hogy kitudott gázolni, ivott is egy keveset, de a czél el éretett.

A vasmacska jól bele akadt a prédába, a kötel vége pedig a kis bíró derekán csakugyan a partra került, melybe aztán a publikumnak apraja nagyja belekapaszkodott s az izzadásig huzták kifelé a lovat.

Nehéz munka volt; óriási erőfeszítéssel sikerült csak meg is mozdítani. A bíró uram kommandó szava harsogott: Szorítsd! ne tágtisd! Megmozdult! Jön már!

S csakugyan jött is lassan kifelé s a mint a lemenő nap végig sütött a vizen és a kifelé huzott tárgyon, általános lett a vélemény, hogy ez a lo a legszebb aranypej lovak közé tartozott.

Mikor aztán kidőcezent a partra, mindenki ott hagyta a kötelet és futott oda, hogy színről-színre láthassa a keservesen megszállt prédát.

És akkor lön az arezoknak hosszúra nyulása és fejek vakarása, mert a kihuzott lo nem volt egyéb, mint egy istentelen nagy z s o m b é k.

A többit aztán hallgassuk is el, mert ámbár nem sárkányt huztak ki az atyafiak, mégis hétfejű sárkánnyá válik mindenik, ha ezt az esetet emlegetjük nekik.

Péter Gábor.

1. Körünk tagjainak száma a lefolyt év végén az azt megelőző évről szóló elnöki jelentésben jelzett létszámhoz képest — csekély különbséggel — majdnem változatlan maradt s csak az év utolsó szakában mutatkozott körünk iránt, az ennek tagjainul való felvételre történt tömegesebb jelentkezés által, élénkebb érdeklődés.

Remélem, hogy ez az érdeklődés ebben az évben sem fog csökkenni, s miután azok az eszközök, melyekkel elérhetni véljük a tagtársak abbéli méltányos igényeinek teljesülését, hogy a körben mindegyikünk barátságos otthont és kellemes szórakozást találhasson, a tagok számának szaporodásával fokozottabb mértékkel fognak rendelkezésünkre állani: igen kérem a tisztelt tagtársakat egyenként és együttesen, méltóztassanak körünk tagjai számának gyarapításában szives buzgalommal a jövőben a közreműködni.

2. Körünk anyagi helyzete, a mint azt a számvizsgáló bizottságnak felolvasandó jelentése és ahhoz csatolt zárszámadás, valamint a költségelirányzat is tanúsítja, nem mondható kedvezőnek, a mennyiben azokat a tartozásokat, a melyek pénztárunkat a billiard megszerzése folytán terhelik a választmány-nak minden igyekezete daczára sem sikerült ekkoráig teljesen megszüntetni. A választmány ugyan egyfelől a kör mellözhetetlen szükségleteivel s folyton fokozódó igényeivel szemben, másfelől pedig a tagsági díjjaknak ezzel arányban nem álló csekély volta miatt a billiardnak 780 forintot tevő vételárát ekkoráig csupán 500 forintot törleszthetett, de azt is csak akként eszközölhette, hogy részint az említett 500 frtnak törlesztése, részint pedig a körnek a helyiségbe történt átköltözködése és felszerelése folytán felmerült jelentékenyebb kiadásai fedezésére a tisztviselők önszegélyező egyletétől 400 forintot s egyes köztagoktól kisorsolyandó részkötvényekre 300 frtot vett kölcsön, mely utóbb említett 300 forintból azonban 55 frt már törlesztve van.

Körünket tehát ez idő szerint a billiard szállítóival szemben 280 forint a tisztviselők önszegélyező egyletével szemben 400 frt, a kölcsönadó kör tagokkal szemben pedig 245 frt, vagyis összesen 925 frnyi törlesztetlen tartozás terheli, melyhez még a jövő évben előirányzott kiadásoknak 2000 frt 87 krt tevő fedezetlen többlete is járul. Eme jelentékeny összegekből a jövő évi költségelirányzatnak kiadási tételei között csupán a billiard szállítóitól 280 frt és a tisztviselők önszegélyező egylete irányában fennálló 400 forintnyi tartozás van felvéve, a felmaradó 245 forint azonban, valamint a jövő évi költségelirányzatban mutatózó 200 frt 87 krnyi kiadási többlet, a jövő évre előirányzott bevételek által fedezve nincs. A megalakítandó választmány kétségen kívül feladatának lefontosabb tárgyai közzé fogja sorozni eme függő kérdés lebonyolítását s remélhetőleg módot fog találni arra, hogy körünk pénzügyi állásának egyensulya e tekintetben helyreállíttassék.

3. Körünk gyarapodásának örvendett, a mennyiben az 1894 év június 9-én e kör által rendezett nyári táncvizgalomnak 198 frt 35 krnyi tiszta jövedelme kiválóbb irodalmi művek beszerzésére fordítván, könyvtárunk leltárának állománya 74 művel (103 kötetben) szaporodott.

4. Az igazgató választmány, az említett nyári táncvizgalom kedvező anyagi és erkölcsi sikerei által indítva, egy a jövő hó folyamán tartandó táncestély rendezését határozta el, melyre nézve körünk több tagjának buzgó közreműködésével serényen folynak az előmunkálatok. A táncestély remélhető tiszta jövedelme a kör szükségleteinek fedezésére s különösen fentebb említett tartozásainak törlesztésére fog fordíttatni.

5. A kör vagyonáról vezetett leltárban ingó vagyonunk a szokásos 5% avulási százalék levonásával 1648 frt 28 kr. értékben van felvéve.

6. Körünk a választmány intézkedéséhez képest egy évi időtartamra a „Közgyűlési oktatást fejlesztő egyesületbe” belépett s az erre az egy évre eső tagsági díjat (2 koronát) befizette.

7. Az igazgató választmány a körnek m.

évi Január 28-án tartott közgyűlése óta a mai napig 13 ülést tartott. Azonfelül múlt évi december 15-én és 22-én az alapszabályok 14 §-a értelmében két rendes felolvasó ülés is tartott, melyeken Puky Gyula körtag az új sommás eljárásról s a német bírodalom törvénykezési viszonyairól értekezett.

8. Abból az alkalomból, hogy a most említett, felolvasó ülés a kör helyiségében annak észszerűtlen beosztása miatt megtartható nem volt, a választmány szükségesnek látta, hogy helyiségünk két középső szobájának közfalát eltávolíttassa, lehetővé kívánván tenni ezáltal azt, hogy a kör helyisége felolvasó üléseknek és közgyűléseinknek tartására, avagy másnemű társas összejövetelekre, de a kör mindennapi látogatásának céljaira is kényelmesebben legyen használható.

9. Körünk a múlt évi Március 29-iki országos gyűlésben részt venni kívánván a Kossuth Lajos nagy hazánk fia elhunytá alkalmából városunkban tartott egyházi gyűlés szer- tartáson elnökönek vezetése alatt testületileg részt vett, az ugyanazon Budapesti végbe- ment temetkezési végtisztességtételnél magát egyik alelnöke és két választmányi tagja által képviseltette, az elhunytnak fiaihoz részvétir- tot intézett s a Debreczenben emelendő Kos- suth szobor költségeinek fedezéséhez 100 ko- rona adománnyal járult.

10. Végül a saját körünket közelebből érintő szomorú kötelességet is kell teljesí- tene midőn megemlékezem körünk egyik köz- tisztetű alelnökének Szorkolai Sággy Gyula urnak elhunytáról. Mindannyiunk előtt ismer- tetes az az odaadó buzgalom, melyet korán elhunyt tagtársunk rövid bár, de sikerdús te- vékenységével a közérdekében kifejtett s kö- rünk boldogult alelnöke iránti elismerésének és kegyeletének jeléül, a gyászoló családhoz részvétiratot intézett azzal a tudattal, hogy az elhunyt emléke, bizonyos soká fog élni közöttünk.

Debreczen, 1895. január 26.

A kör elnöke:
P u k y Gyula.

A jogász és tisztviselői kör felolvasó ülése.

— Január 27-ről *) —

Puky Gyula a jogász és tisztviselői kör- nek felolvasó gyűlését, a kör tagjainak szép számban összegyűlékezése folytán pontban d. u. 5 órakor megnyitotta s felkérte Eötvös Ká- roly Lajos kir. tanfelügyelőt és a körnek tag- ját, hogy bejelentett értekezését tartsa meg.

E felhívás folytán Eötvös K. Lajos a fel- olvasó asztalhoz lépett s szabad előadásban a jelen voltak folytonos és élénk érdeklődése mellett az Iskola jog határai-ról tar- totta meg szakszerű és nemben előtűnk egészen új kérdésekről értekezését.

Mindenek előtt előre bocsátotta azt, hogy e tárgy még a szakerek előtt is jó részben ismeretlen, mert sem irodalmilag, sem a kodifi- katói terén e kérdés még nem illeszthető be.

Külföldön fel van ugyan elméletileg dol- gozva e kérdés, de nálunk az iskola jogról legelőször a volt igazságügy miniszter Pauler Tivadar beszélt, illetőleg használta beszédében e kifejezést. Majd Pest vármegyének egyik tanfelügyelője, felolvasónak is jelent meg ilyen czímen egy kötet. De ez mind nem állapított meg az iskola jog határai kérdésében egy- sistemát. De elég is, ha azon határok megje- lölhetnek ahol az iskolai jog mozog.

Az iskola jog, a közjognak egyik kiváló alkata része. Az iskolás az állam rendelkez- zési jogkörébe tartozik, a köznevelés mindég állami jog volt, melyet azonban néha más testületekre ruházott át. De különösen a fele- ketek iskolázási joga állami megbízás alap- ján történt.

I. István II-ik t. ezikkében találjuk az első állami rendelkezést, ahol az a kérdés a községek körébe lett utalva: 12 iskolának a fentartása, a tanításról pedig a püspökök vol- tak kötelesek gondoskodni. Káptalanoknak és kolostoroknak kiváló feladata az iskolák fen- tartása volt.

*) Tér szűkében maradt ki tegnapi számunkból.

Az 1438 évi tartományi zsinat a tanító választásnak kizárólag a község által gyakor- lása ellen emel óvást és a lelkésznek hozzá- járulását sürgeti.

A szász egyetem 1546-ról a lelkész fel- ügyeletét állapítja meg a község által fenntar- tott iskolákban. A főiskolák fengedélyezése és felügyelete mindég fenntartott és ily módon is gyakorolt állami (királyi) jog volt. A re- formátó korszakában is fenntartott a főfel- ügyelet az állam részéről az 1548 t. cz. és Erdélyben az 1556. XIII. t. cz. által.

Ezek és más számos törvénycikknek is- kola alapításokról is rendelkeznek, még pedig egyházi alapítványokról.

Az 1790/1-iki törvény tüzetesen foglal- kozik az iskola ügynek kiküldött bizottság által leendő rendezéséről.

Az 1848-iki javaslat szerű alkotás sem tökéletes munka e téren, ott az egyházaknak iskola alapítási joga van előtérben.

Előadó legszeresebbnek tartja az 1868. évi XXVIII. t. cz. intézkedéseit, amely az iskolaügyet az állam közjogi körében utalta.

Az iskolának a közjoghoz való viszonya általánosan ismert, különböző rendeletek, ma- ga a kultuszminiszterium stb. mind azt igaz- solják s maga a közélet is azt ismeri he- lyesnek.

De érintkeznek az iskola jog a magán- joggal is az általánosan kötelező oktatásnál, ugyan e pontban érinti magát a családjogot, midőn az iskola mulasztásért a szülőket 4 egymásutáni izben pénzbüntetással s ezeknek sikertelensége esetén a kiskoru iskolaköteles részére külön gyámnak rendelkezésével sújtja.

Ezenkívül érinti a birtokjogot és külön- sen a birtokszabályozást, a midőn a tanügyi képviselőséget a birtokviszonyok rendezésének kérdésébe bevonandónak, ott a tanügyi érde- keket megoldandónak, népoktatási czélokra bizonyos hányadnak kiadatását rendeli.

Az államnak felügyeleti és ellenőrzési joga kétségtelen, mert az iskola körében nem szabad semminek történni, a mi az állam czéljaival ellentétes.

Ezek után Puky Gyula mondott köszö- netet a tartalmas és tanulságos értekezésért s az ülést azzal rekeszti be, hogy legközelebb ismét intézkedik új és érdekes felolvasó ülé- nek megtartásáról, minthogy az elnökségnél ilyennek megtartására már többen tettek nyi- latkozatot.

Megyei és vidéki hírek.

— A forrongó Alföld. P ü s p ö k L a d á n y r ó l jelentik, hogy a szocialisták ot- tan is fenyegető magatartást tanusítanak. A napokban ládászámra érkeztek a különféle lázító szocialis nyomtatványok, melyeknek nagy a kelendősége. A szocialisták vezére egy rossz multu ember, a ki két rendbeli gyil- kosságért éveket töltött börtönben. A község- ben attól tartanak, hogy a szocialisták za- vargásokban törnek ki. Az őrséget, meg a csendőrséget megerősítették és készenlétben tartják.

— Malálozás. S z a k á c s i János, a s á r o s p a t a k i református egyház főgondnoka, a sárospataki népbank igazgatósági, Zemplén vármegye bizottsági, Sárospatak város képv- selőtestületi és a sárospataki közbirtokosság igazgatósági a több egyesület tagja, január 26-ikán, életének hetvenedik évében meghalt.

— Sikasztás egy temetkezési egyesü- letnek pénzbeszédője, Junászka Béla — mint levelezőnk írja — 274 forintot sikasztott el apródonkint a beszédett pénzekből. A sikasz- tást már régen észrevették az intéző emberek, de az egyesület elnöke mindig megnyugtatta a tagokat. Most, hogy a lopás kiderült, gyű- lést hívtak össze, melyen Junászka tetteleg bántalmazni akarta Bartyik elnököt, mert ő szerinte az elnök kéregette el tőle lassankint a hiányzó összeget. A gyűlés határozata az, hogy az összeget mindkettőjüknek vissza kell fizetni és állásukban továbbra is megmarad- hatnak.

DEBRECZENI ÉLET.

A kávéházból.

Pepita nadrág volt rajta, a nyakában rózsaszínű nyakkendő. A rózsaszínű nyakken- dőn egy zsirpecsét volt, a pepita nadrág zse- bében pedig semmi.

Megivott egy feketét és elolvasott vagy három ujságot.

Dubi, a kiben egy országhírű operett- buffó veszett el, sas-tekintettel mérte végig a pepita nadrágos urat, a ki nagyban adta az előkelőt s szivta a félkrajczáros virginia czi- garetát, ujjjaival lefogva a cigareta szopó- kát, nehogy észre vegyék, hogy nincs rajta semmi irás.

Hanem D e z s ö ha nem is látta a czi- garetát, megérezte benne a komisz dohányt a szagáról.

A fiatal ur csak fészkelődött. Látszott rajta, hogy szeretne legalább is a nagytemp- lom tájékán lenni, de közte és az ajtó közt ott állott Dubi a fizető pinczér.

Végre is megunta a várakozást, kivett a mellényzsebéből valamit s elkezdett vele zö- rögni. Hanem arra megmernék esküdni, hogy nem mondta azt, hogy „f i z e t n i.”

Dubi valami baljóslatu mosolylyal köze- ledett az asztalhoz.

— Két fekete . . . szólt a pepita nadrá- gos ur.

— Harminezkettő . . . szólt Dubi.

— Kérem, kérem az egyik fekete és il- letőleg Schwarz én vagyok, — tehát csak tizenhat.

Ezzel kivesz a zsebéből egy nagy sárga gombot.

— Adjon vissza, szól Dubinak.

Dubi mosolyog. Kérem ne méltóztassék tréfálni, hiszen ez nem jó p é n z.

— D e j ó g o m b, szól önértettel a pe- pita nadrágos ur s azzal kisiet a kávéházból. Tableaux.

Szatyi.

Mulatságok.

Mikor lesz táncestély?

Február 2. A kőműves-egylet táncvizalma a Margit fűrdő termében.

Február 3. Fodrászsegédék bálja a „Margit fűrdő”-ben.

Február 10. Álarozos bál a „Margit”-fűrdőben.

Február 16. A városi színház műszaki személyzeté- nek álarozos táncvizalma a „Korona” disztermében.

Február 16. Az evang. illéregylet teasestélye a Bika disztermében.

Február 16. A jogász és tisztviselői kör táncestélye, a „Bika” disztermében.

Február 17. Az asztalosok bálja a Bika szálloda disztermében.

Február 23. Az Emke debreczeni főkjának bálja a Bika szálloda disztermében.

—

⊕ **Jogász-estély.** Alig pár nap választ el attól a jogász estélytől, a mit 14 joghallgató rendez február hó elsején a „Margit” fűrdő disztermében. A meghívók már szétküldettek s a rendezőség ez uton is kéri mindazokat, kik meghívót tévedésből nem kaptak, fordul- janak a rendezőség bármely tagjához. Az estély a joghallgatók segítő egyesülete és a debreczeni országos diák kongresszus javára rendeztetik s így a játékon czélra való te- kintettel felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek Szent- Királyi Tivadar, László Albert és Békés Lajos (férfi divat kereskedés, Főpiacz, dr. Ujfalussy- ház) urak üzletében kaphatók.

⊕ **Tűzoltó táncvizalom.** A hajdunánási önkéntes tűzoltó egylet saját pénztára javára a jövő hó 10-én zártkörű táncvizalmat ren- dez. E táncvizalomra átrándul előreláthatólag a debreczeni önkéntes tűzoltó egylet több tagja is s a debreczeni hölgyek közül is szép számmal fognak részt venni a táncestélyen. E mulatságra belépti díj személyenként 60 kr. lesz.

2) **Tánczestély.** Diszes kiállítású meghívót kaptunk Püspök Ladányból, mely hírül adja, hogy a p-ladányi izr. jótékony nőegylet több tagja tánczestélyt fog rendezni a jövő február hó 3-ikán a nagyvendéglő táncztermében. E jótékonyezélu mulatságra Debreczenbe számtalan meghívót hozott a mai posta.

A debreczeni kir. tábla feliratai.

— A távozó és az új igazságügyminiszterhez. —

A debreczeni kir. ítélőtáblához Szilágyi Dezső volt igazságügyminiszter leiratot intézett, a melyben a kir. táblát igazságügyminiszteri állásától történt viszszaelvonásáról értesítette. — A kir. tábla Puky Gyula elnöke alatt tartott teljes ülésének határozatából a következő feliratot intézte Szilágyi Dezsőhöz:

Nagyméltóságú Elnök ur!

Folyó évi január hó 16-án 258 J. M. E. sz. a. kelt leiratában méltóztatott a kir. ítélőtáblát értesíteni arról, hogy 6 cs. és ap. kir. Felségének f. évi január 15-én kelt legfelsőbb elhatározásával Nagyméltóságod, igazságügyminiszteri állásától, saját kérelmére felmentett.

Az a támogatás, melyről Nagyméltóságod, a kir. tábla iránt kifejezett megtisztelő köszönettel kegyeskedett megemlékezni, a kir. tábla részéről nem nyilvánulhatott másban, mint abban a tántorithatlan ragaszkodásban, nagyrabecsülésben és szeretetben, a melyet a kir. ítélőtábla soha meg nem szűnt Nagyméltóságod személye iránt táplálni.

A mily hálával vette a kir. tábla bucsuzó főnökének eme kitüntető megemlékezését, ép oly mélyen átértzett sajnálattal fogadta azt a közlést, hogy Nagyméltóságod megvált hazánk igazságügyének vezetésétől. A debreczeni kir. ítélőtábla soha sem fogja feledni, hogy Méltóságodnak köszönheti létét, nem fogja feledni a magyar bírói kar, hogy Nagyméltóságod emelte azt a közelismerésnek ekkoráig soha el nem ért magas fokára, nem fogja feledni, hogy Nagyméltóságod a bírói kar erkölcsi tekintélyét és függetlenségét erős kézzel tartotta fenn s ha kellett, annak mindenkor bátran védelmére is kelt. De nem fogjuk feledni azt sem, hogy Nagyméltóságod karunk anyagi helyzetének érdekeiért alig 6 évig tartó miniszteri állásában is annyi hévvel és sikerrel küzdött, a mennyivel elődei közül aligha egyik is.

Még inkább kell fájlalnunk Nagyméltóságod távozását épen most, midőn a Nagyméltóságod által céltudatosan kezdeményezett s nagy részben már megvalósított nagyszabású reform alkotások befejezésükre várnak.

Igyekszünk azonban a megváltoztathatlan tényekkel szemközt megnyugvást találni egyrészt abban, hogy Nagyméltóságod ama fényes polcon, a melyre hazánk képviselőházának bizalma helyezte, ép oly hálára fogja kötelezni maga iránt a magyar hazát, mint kötelezte volt igazságügyünk élén; másrészt pedig abban, mikép szabad lesz remélnünk, hogy Nagyméltóságodban igazságügyünk és karunk érdekeinek mindenkor buzgó támogatójára fogunk találni.

Ajánljuk magunkat Nagyméltóságodnak további nagybecsű jó indulatába.

Kelt a debreczeni kir. ítélőtáblának 1895 évi január hó 26-ik napján tartott teljes üléséből. Puky Gyula sk. elnök. Olchváry Zoltán sk. jegyző.

Erdélyi Sándort, az új igazságügyminisztert a debreczeni kir. tábla a következő felirattal üdvözölte:

Nagyméltóságú Miniszter ur!

Folyó évi január hó 18-án 265. IME. sz. a. kelt határozatával méltóztatott a kir. ítélőtáblát értesíteni arról, hogy 6 cs. és ap. kir. Felségének f. évi január 15-én kelt legfelsőbb elhatározásával Nagyméltóságod igazságügyminiszteri nevezetvéen ki, e tárca vezetését átvette.

A debreczeni kir. ítélőtábla, bár méltányolva ama feladatok nehézségét, mely Nagyméltóságodra a nagynevű elődje által megkezdett nagyszabású reformok megvalósítása körül vár, mindazonáltal közszeretettel igazságügyminiszterünk távozásának változhatatlan tényével szemben is őszinte örömmel üdvözli Nagyméltóságodat igazságügyünk élén, azzal a tudattal és jogosult reménnyel, hogy Nagyméltóságod, aki lelépett miniszterünk hű munkatársa volt, s aki az ő nagyszabású igazságügyi alkotásaiban tevékeny részt vett, tántorithatatlanul fog haladni a megkezdett céltudatos reformok útján s azokat diadalra is fogja vezérelni.

A kir. ítélőtábla tehát azon bizalommal fogva, melyet Nagyméltóságod magaslatos feladatainak megoldása iránt táplál, készséggel ajánlja fel szerény hatáskörében is őszinte támogatását ott, ahol arra Nagyméltóságod kegyes lesz alkalmat nyújtani.

Tiszta érzellemmel kívánunk szerencsét Nagyméltóságodnak fényes hivatásához s ajánljuk magunkat nagybecsű jó indulatában. Kelt a debreczeni kir. ítélőtáblának 1895. január 26-án tartott teljes üléséből. Puky Gyula s. k. elnök. Olchváry Zoltán s. k. jegyző.

NAPIHIREK.

Debreczen, jan. 29.

Hópehely.

Ujra hólepel borítja a messze térségeket s az a bágyadt fehérség olyan vigasztalanul olvad össze az ég szürkéségével. Egy-egy elkésett hópihe száll lefelé csendesen, lebegve, aztán bele hull abba a puha, fehér lágyba és elvegyül a többi között.

Hová lesz merre tűnik?

Marad-e csak annyi nyoma is annak az utnak, melyet megtesz az égtől a földig, csak annyi nyoma, mint egy elfutó képnek a szívek legmélyén?

Semmi, semmi!

Ki mondja meg, hogy annak a végtelen úrnek, melyik parányán szállt le az a pehely ki mondja meg, hogy mi lett belőle?

Elvegyült a többi közé, aztán nem tud többet róla semmit senki.

Csak sejteti, hogy annak a nagy hótömegnek egy szemernyi részét képezi, de hol, miért?

Eh, távozzatok ti bántó gondolatok, mert az emberi élet gyöngességét, haszontalanságát hozzatok eszembe!

Mi más az ember élet egy röpke hópehelynek, mely száll, száll s mikor eltűnik, elenyésszik, nem marad utána semmi hézag — semmi nyom.

Miért kinlódunk hát akkor?

Azért a pillanatig tartó meleg napsugárért, mely rövid utunk homályán néha reánk derül.

De ez is veszedelmes legtöbbször.

Van az ilyen napsugárnak egy faja: a meleg napsugár, a melyet elkereszteltek az emberek szerelemnek.

Ha ez rásüt a szegény hópehelyre teljes fényvel, ragyogással, rendesen halál a vége.

Ti fiatal, gondatlan hópehelyek, óvakodjatok az ilyen napsugártól, mert halálra perzseli a lelketeket.

Jenő.

— Szaporodik Debreczen lakossága. Debreczen város lakosságának száma évről-évre mindinkább nő. A múlt esztendőben július hó-tól októberig 162 egyén, októbertől ez év január elsejéig 134 egyén telepedett le városunkban, olyan, a ki telepedésre kötelezett. Így tehát rövid fél év alatt 296 egyénnel szaporodott a város lakosságának száma. Az új lakók számára nem osztattak bele az ipa-

rosok, cselédek, pinezérek és pinezérnők, akik már csak állásuknál fogva is bizonytalan időre nyerneek alkalmazást s így telepedésre nem kötelezhetők.

— Az egyetemi hangverseny. A debreczeni egyetem javára rendezendő hangversenyt több oldalról kifejezett óhajtáshoz képest márczius hó 22-én és 23-án fogják megtartani. A hangversenynek márczius 8-áról történt elhalasztását számos körülmény tette indokolttá, de indokoltá teszi az is, hogy így a szereplők sokkal inkább elkészülhetnek. A hangverseny rendezésére kiküldött végrehajtó bizottság különben holnap délelőtt tizenegy órakor Mark Endre és Bernáth Flóra elnöke alatt ülést tart, hogy ezen további lépéseket, különösen pedig a szerepkiosztást megbeszélhessék és elhatározhassák.

— Kaczkodik a tél. Tél apó, ugy lát-szik tréfát űz velünk; a napokban polgári házasságra lépett bájos rokonával, a Tavasz-szal és ölekezésük melegétől elolvadt; a hó az elmúlt éjszakákon azonban ismét meg-rázta deres szakálát és selyempihékkal hintette be az utcákat és a házak tetéjét. Tél apó nem adja meg magát egykönnyen, hanem megtréfált bennünket, kik már abban remény-kedtünk, hogy ő kigyelme papues alá jutván, most már a Tavasz veszi át az uralmat. — Csak azért sem, mondta az öreg, majd ha — nem fagy.

— Előléptetések. Az igazságügyminiszter 1895. évi január hó 1-től kezdődő hatálylyal Tóth Aurél dr. debreczeni kir. törvényszéki jegyzőt a X-ik fizetési osztály 2-ik fizetési fokozatába előléptette; Kékessy Imre debreczeni kir. törvényszéki irnokot pedig a XI-ik fizetési osztály 2-ik fizetési fokozatába léptette elő.

— A gazdasági egyesület gyűlése. A debreczeni gazdasági egyesület vasárnap délután három órakor a gazdasági tanintézet helyisé-gében ülést tart. Ezen ülésre a gazdasági egyesület minden tagját ez uton is tisztelettel hívja meg az elnökség.

— A mindennapi kenyérért. Egyik ember kenyérrégségből még megőlni is képes volna a másikat. Harts t e i n Samu pereczes ott árukt a pósta előtt s ez a hely ugy lát-szott, hogy legalkalmasabb az árulásra. Így találta ezt Fekete András társa is, a ki ma reggel csak azért kelt fel egy órával előbb a szokott időnél, hogy elfoglalhassa a Hartstein Samu helyét. El is foglalta, hanem ez volt a veszedelme. Hartsteint nem olyan böl-csőben ringatták, hogy ezt szó nélkül eltűr-hette volna s mikor szép szóval nem boldo-gult, az „ököl jog”-ot juttatta érvényre. A két pereczes a járókelők nagy öröme ma dél-előtt összekapott a piaczen s jól elagyabu-gyálta egymást. A verekedésnek a rendőrség vetett véget, s mely ugy békéltette ki a két sütemény árust, hogy egy börtönbe csukatta be őket 2 napra. — Ennyi idő alatt előrelát-hatólag összebarátkozhatnak.

— Hatvani csillagászati eszközei a millen-niumi kiállításon. A kereskedelemügyi minisz-ter megbizta Hankó Vilmos dr.-t, hogy a magyar eredetű régi természettudományi esz-közöket, a magyar találmányokat és felfede-zéseket a millenniumi kiállítás idejére kutassa fel s azokat a kiállításon mutassa be. Ezek közé a kikutatandó régi eszközök közé, ame-lyek a millenniumi kiállításnak mindenesetre egyik legvonzóbb érdekességét képeznek, a megszerezhető, vagy bemutatható dolgoknak igen érdekes sorát vette már jegyzékbe Hunkó, de ez még nem elég. A kiállítás teljessége érdekében Hankó a magyar közönség segít-ségét kéri s fölkér mindenkit, kinek régi, vagy nevezetes férfiak által használt tudomá-nyos eszközökről tudomása van, figyelmes-tesse őt azokra; czime: Hankó Vilmos dr. Budapest, budai főreáliskola. — Mi e tekin-tetben főiskolánkra hivatkozunk, a melynek régiség gyűjteményében számos ilyen eszköz,

köztük a...
szerei is o...
állításon m...
várjuk, ha...
megtegyék...

— T...
dászárszu...
30-án a C...
szatot tart...
reggel fél...
ház. A va...
társzúke...
között érd...
tagjai.

— A...
nincs ugy...
jelenik m...
azért a le...
öregszemü...
let uralk...
big aligh...
üzlet ped...
A gazdas...
étlapján a...
inknak p...
piaczen...
esajtvá. E...
ják a ház...
bört, mel...
ért s ők p...
szücsnek...
szélünk...
használjá...
de azért...

— A...
tegnapi...
új osztás...
kezelést...
életbelépt...
ményében...
ellen véd...
sát is elh...
állapított...
jos, S z...
lyi Ist...
dél-előtt...
ból álló...
m o n f...
azon óha...
idők óta...
intézmény...
S i m o...
gatása...
fogja hoz...
jesedésé...

— E...
jövő vas...
mazott ez...
indulnak...
hogy T...
sebb olas...
napig idő...
töltenek...
kisasszon...
tartandó...
és műke...
részt fog...
zásuk ez...

— S...
kik ehez...
retné tud...
lonnára...
nem iger...
retlen te...
József az...
bolthelyi...
tot s onn...
Mint a h...
lehet, a...
egész a...
kellett m...
jelentette...
mely mo...
ember is...
miatt. A...
pedig az...
séghez.

— M...
mivelésü...
hatóságá...

köztük a híres H a t v a n i professzor fizikai szereit is olyanok, amelyek az ezredéves kiállításán méltó helyet foglalhatnak el. Elvárjuk, hogy az illetékes körök e tárgyban megtegyék a szükséges intézkedéseket.

— **Tizes hajtvadászat.** A Debreczeni vadásztársulat tiz tagja szerdán, az az január 30-án a Gaczon és a Bánk szélén hajtvadászatot tart. Találkozási és gyülekezési hely reggel félnyolc órakor az alsó piaci csöszház. A vadászat elé — melyről szóló hírnök térszűke miatt maradt mára, — élénk és fokozott érdeklődéssel néznek a vadásztársulat tagjai.

— **A legjobb üzlet.** A piaci árakban nincs ugyan jelezve, hivatalos bouletin sem jelenik meg róla közgazdasági rovatban, de azért a legjobb üzlet most az összes, vagy az öregszemű üzerek kezében van. Nagy lendület uralkodik ez üzletágban, mely egy darabig aligha esik a pangás niveaujára. Ez az üzlet pedig nem más, mint a nyulbőr üzlet. A gazdasszonyok konyháján a vendéglősök ételapján a nyul-pecsenye uralkodik. Nimródainknak pedig bőven jut a szakmányból s a piacon mindennap sok nyul lesz áruba bocsátva. Élelmes öreg üzerek pedig sorba járnak a házakat, nyakra-főre vásárolják a nyulbőrt, melyhez könnyű szerrel jutnak pár krért s ők pedig szép haszonnal adják el a szűcsnek, bundába valónak. Mert hiába beszélünk, hogy kiment a bunda a divatból, használják azt most is csak divatos formában, de azért még is bunda — a bunda.

— **A kis birtokosok kérvénye.** Lapunk tegnapi számában megírtuk az ondódi és új osztású földek birtokosainak népes értekezletét, melyen az új mezőrendőri törvények életbeléptetésével az utca gazdaságok intézményében őket joghátránnyal sújtó határozat ellen védekeztek. E tárgyban kérvény beadását is elhatározták és annak szövegét is megállapították. E kérvényt K o s z o r u s Lajos, S z a b ó Sámuel elnökök és E r d é l y i István előadó jegyző vezetése alatt ma délelőtt 12 órakor a kérvényező birtokosokból álló küldöttség át is nyújtotta S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármesternek azon óhajátuk tolmácsolásával, hogy a régi idők óta fennálló és működő utca gazdasági intézményt vegye pártfogásába. Hiszük, hogy S i m o n f f y polgármester hathatós támogatása, mit a küldöttségnek megígért, meg fogja hozni a kisbirtokosokra kívánságuk teljesedését.

— **Érdekes olaszországi utra indul** a jövő vasárnap B o b o r y György nyugalmazott ezredes neje, leányával Vasárnap reggel indulnak a Budapest-fele menő vonattal; hogy Trieszten keresztül a nevezetesebb olaszországi városokat megtekintsék. Pár napig időznek Nizzában, majd Mentonban töltenek pár hetet. B o b o r y Margit kisasszony azonban, ki részt vesz a márcz. hóban tartandó jótékony czélú nagy hangversenyen és műkedvelő előadásán, már a próbákon is részt fog venni a rendes időben, miután utazásuk ez időre véget ér.

— **Szalonnára éheztek.** Hogy voltaképpen kik éheztek szalonnára, azt a rendőrség szeretné tudni legjobban. De hogy éheztek szalonnára, az szent igaz. Miután pedig pénzük nem igen volt, hát lopásra vetemedtek. Ismeretlen tettesek ugyanis tegnap éjjel Csanda József szatós Oláh-utczán 244. sz. alatt levő bolthelyiségének kamrájáról leszedték a lakatot s onnan két egész oldal szalonnát elloptak. Mint a hóba taposott nyomokról következtetni lehet, a lopást ketten követték el. A nyomok egész a kerítésig vezettek, melyen keresztül kellett menekülni a tolvajoknak. Csanda feljelentette az ügyet a III. ker. kapitányságnál, mely most nyomozza a tetteseket. Ez ideig 4 ember is le van tartóztatva a lopás gyanúja miatt. A vizsgálat folyik, annak befejeztével pedig az egész ügyet átteszik a kir. ügyészhez.

— **Az érvénytelen marhalevelek.** A földmívelésügyi miniszteriumtól Debreczen város hatóságához leirat érkezett, a melyben a városi

hatóságot a már általunk is ismertett rendelet alapján érvénytelenné vált marha levelek beszedésére utasítja. A városi hatóság már át is irt e miniszteri rendelet végrehajtása tárgyában a mezőrendőralkapitánysághoz, mely megtegye a szükséges intézkedéseket.

— **Rigmusban.** A gazd' uramnak nem izlett étel az csakugyan izetlen volt, nem tudni, de némi előleges magyarázás után fogta a tálat s hozzá vágta a feleségéhez. Az asszony pedig még aznap, mikor az ura nem volt otthon, összeszedte a holmiját s haza hurcolkodott az anyjához. Mikor gazduram este haza került, a felesége helyet egy darab papirost talált az asztalon, a melyre a következő vers volt írva:

Itt hagyom a házad,
Nem maradok nálad.
Én hozzám nem vágod
Többet a nagy tálat.*

— **Nem megyek utánad!** — vágta hozzá a rimet a meglepetésből magához tért ember. A miből nyilvánvaló, hogy ebben a házaspárban nem kevés költői szellem lakozik, bárha a leveles tállal hajingálóznak is.

— **Az állami ménak kiosztása.** Az állami méneknek az egyes fedeztetési állomásokra kiosztását a debreczeni teleposztálynál az ezredéves kiállítás igazgatójává kinevezett Dr. S c h m i d t József miniszteri tanácsos s az országos lótenyésztési ügyosztály eddigi főnöke helyett az ezen osztály ideiglenes vezetésével megbízott B u d a h á z y Kálmán miniszteri titkár, akadályoztatása esetén pedig gróf D o r s a y Olivér alezredes s a mezőhegyesi állami ménes parancsnoka fogja február hó 2-án eszközölni.

— **Választások az izr. hitközségnél.** A debreczeni izr. hitközség képviselőtestületének választása tegnapelőtt folyt le a hitközség tanácstermében. A képviselőtestületbe a következő tagokat választották: dr. Bakonyi Samu dr, Brüll Bertalan, Biederman József, Baum Miksa, Bechert Manó, Csengeri Ferencz, Drucker Mór, Darvas Izidor, Deutsch Adolf, Falk Lajos, Fleischmann Mór, dr. Freund Jenő, Frankl Ferencz, Fischer Adolf, Fried Lajos, Harstein Péter, Hidvéger Mihály, Hirschfeld Armin, Hochfelder Jakab, Jakabovics Aladár, Katz Jakab, Kohn Adolf, Klein Mózes, Luszig M. Liederman H. Markus Miksa, Nagy Jakab, dr. Popper Alajos, dr. Popper Mór, Preisel Salamon, Reichman Armin, Reich Herman, Rosenfeld Márton, Rosenfeld Mór, Rosenberg Adolf, Rósenthal Dániel, Sorger József, dr. Szánthál Sámuel, Steinfeld Antal, Steinfeld Mihály, Stern József, Schwartz M. L. Schwartz Vilmos bork. Turai Farkas, Weisz Lévy, Weisz Sándor, Weinberger Lajos, Zelenka Sámuel. — Pótagokká: Likhtshein Menyhért, Schwartz Bernát, Csengeri Ignác, Keiner Adolf, Balkányi Miklós, Emerich Arnold, Schirf Jakab, Fürts Ödön, Erber Vilmos, Rosenfeld Jakab.

— **„Sötét verem.”** Mi is volna más, mint a szerelem. T ó t h Sára a szívére tette a kezét s azt mondta Göbly János téglavető munkásnak, hogy „s z e r e t l e k.” És ebben nem is volna valami különös, ha Sára már est F a z e k a s Mártonnak is nem fogadta volna. Így azután fazekas megleste tegnap Göblyt a városháza hátulsó oldalán s egy somfa fára huzott fokossal olyan lyukat vert a fején, hogy menten elborította a vér. Az ujkori Otellet a rendőrség elfogta s most a börtönbe csúcsul.

— **A városháza börtönéből.** Bezzeg míg azok az enyhe tavaszias napok jártak, három napig is üres volt a rendőrség börtöne a városházán, most azonban, hogy beköszöntöttek a hidegebb idők, napról napra szaporodik a börtön lakók száma. A hideg sokkal nagyobb nélkülözésekre szorítja a hely- és foglalkozás nélküli csavargókat, a kiknek még jótétemény, ha valami botrányos cselekedetük után oda szállítja őket a rendőrség a pinézékbe, hol nem kell gondolkodniuk sem szállásról sem kosztról. A mai napon már 13 fogoly ellátásáról kellett gondoskodni a rendőrségnek.

— **Orgona hangverseny Budapesten.** Január 19-én a Kálvintéri ref. templomban ifj. Sz. Nagy Károly zenetanár orgona hangversenyt rendezett, a ki mint Debreczen város szülötte érdekelvén bennünket e hangversenyről a Budapesti hírlapok nyilatkozatait itt közöljük. A Budapesti Hírlap 1895. Január 20-iki számában ez áll. **O r g o n a h a n g v e r s e n y** volt e hó 19-én a Kálvintéri ref. templomban. Szokatlanul nagyszámu és fényes közönség gyűlt össze, ami az institucionak, melyek érdekében ifj. Szotyori Nagy Károly fáradozik dicsérendő buzgalommal, életrevalóságot és hézagpótló mivoltát bizonyítja. Az orgonán Morascher Hugó a zeneakadémia volt növendéke játszott bevégezett virtuozitással. — Hallottuk még Plotényi hegedű művészt is. Bach és Vienxtemps egy-egy művét adta elő sok bensőséggel és előkelő művészi felfogással. Somogyiné Berger Károla két áriát énekelt. A szóló-számokat Szotyori Nagy Károly kísérte az orgonán nagy precizióval és készséggel. A Magyar Hírlap 1895. Január 20-iki számában ez áll. ifj. Szotyori Nagy Károly zenetanár e hó 19-én orgona hangversenyt rendezett a Kálvintéri templomban, mely minden tekintetben jól sikerült. A templom zsufolóság megelt s a közönség áhítattal hallgatta a szépen összeállított műsor egyes számait. A rendező Szotyori N a g y Károly, a ki orgona játékosaink között első rangú helyet foglal el, diszkrét, finom játékkal ez uttal is bebizonyította, mily jeles művész. Kellemesen lepott meg Moroscher Hugó, Kessler volt tanítványának előadása, ki Reinberger Pastoral-sonatáját igaz érzéssel s művészettel játszotta. Schubert: „Di Andacht” s Wagner: „Erzsébet imája”-t Somogyi Berger Károla urhölgy énekelt szépen s meghatóan.

Szél vihar.

Tegnap mikor egyedül bandukoltam haza a kietlen utcákon, olyan szél-vihar, dühödött, mint már régen. A dühös szél egész erejével söpörte végig a háztetőket. Órült tánczolásba kergette a frissen esett hó pelyheket, lesodorta a háztetőkről, teleszórta vele az ember szemét, száját, járatlaná futta be a rög-tönözött lavinával az utakat.

Én láttam ezt az itélet-időt, belegázoltam a térdig érő hóba, halottam azt a kísérteties zugást, de nem sokat törődtem vele.

Még a kabátom gallérját sem türtem fel. Csak hadd zugjon az orkán, hozzá vagyok én szokva még külön időjáráshoz, fertelmesebb éjszakához is.

Nem egyszer vetett haza az éjféli, sokszor a hajnal is. és én versenyt futyoltam a széllel, tele tüdővel szivtam be a metsző léget. Romboló fürgetegnek szemébe kacagtam.

Most, most észre sem vettem, mert a természet viharánál százszorta nagyobb vihar dult a szivemben. Ott, ott a legmélyén, a miről nem tud senki, de ne is tudjon senki. — Pedig mi a természet szélviharához, orkánához képest a háborgó sziv gyötrelme?!

Mi volt az a förtelmes szélvihar az én szivem kétségbe esett csatájához, ott, ott a legmélyén, melyről nem tud senki, nem tud róla semmit még az a kis leány sem.

Zoltán.

Városi ügyek.

— **Bizottsági ülések a városházán.** A jövő héten bizottsági ülések lesznek a városházán. Üléseket tartanak a kórház jog és pénzügyi és a színház bizottságok.

— **A számonkérésök ülése** tegnap az egész napon át eltartott s este kevéssel 6 óra után kielégítő eredménnyel ért véget. A restancziák száma, tekintetbe véve a mindjobban emelkedő ügyforgalmat is, elenyészően csekély, hanem azoknak is mielőbbi feldolgozására hivta fel előklő főispán az érdekelt referenseket.

SZINHÁZ.

Premiére.

— Budapesti történet. —

A szimü szerző lázas izgatottsággal várta a függöny felgördülését és az — csakugyan felgördült.

A szimü szerző izzadt, a közönség pedig kritizált.

Az első padsorok egyik ülőhelyén feltűnő alakuriember foglalt helyet és tüntetve mosolygott ott is, a hol nem volt rá szükség. Sőt tovább ment. Később annyira belemelegedett a tüntetésbe, hogy minden ok nélkül magános tapsviharakra engedte magát ragadtatni.

Többször ismételte ezt a műtétet s már annyira magára vonta az egész közönség, sőt a játszó színészek figyelmét is, hogy azok mindnyájan csak ő rá figyeltek.

De azért nem jött zavarba.

Egyszer aztán a szomszédja nem állhatta tovább és megszólította:

— Hallja az ur, miért tapsol maga mindig és minden ok nélkül csak úgy szólóban?

— Mert háztulajdonos vagyok.

— Furesa! Én is az vagyok, mégsem tapsoltam ma még egyet sem, a mint vehette is észre.

— Hja, ön nem olyan háztulajdonos mint én. Ennek a darabnak a szerzője az én házamban lakik s már egy évi házbérrel van restanciában. Most aztán érdekemben áll, hogy meg ne bukják a darabja, hát csinálom a hangulatot. Érti már?

— Értem s mint kollegámnak, én is segíteni fogok.

A következő jelenet végén duettben tapsolt a két háztulajdonos.

Turiddu.

* Egy dalárünnepély viszontagságai. Mőser unalmasan induló, de aztán annál mulatságosabb vigjátéka került színre az este jó előadásában. Pompás helyzeteket teremt a szerző, dacára annak, hogy német és szinte kétkedünk is kell általánosan kikialtott származását illetőleg. Ugy a második mint a harmadik felvonás telve van kacagató szituációkkal, melyek egészséges humorokkal és természetességükkel frappáns hatást gyakorolnak a nézőre. T a p o l e z a y élénk és ügyes volt, a második felvonásban Berthával (Cserny) megjátszott jelenete pompásan sikerült. N y i l a s y az ugyancsak bő és gyorsbeszédű dalegyleti szolga szerepében az első felvonásban nem találta bele magát, ettől kezdve azonban annál inkább elemében volt. Abban a jelenetében mikor Hartvig agyon beszéli, művészi mimikájával ért el nagy hatást. S á n d o r a dalárünnepélyre való lázas előkészületek ártatlan martírját, Bolzam tanácsost, igen jól játszotta meg. C s e r n y Berta, B o g y ó I l o n a, P e t h e s, P ü s p ö k y, B á c s n é, R ó z s a h e g y i mindenben kiegészítették az előadás teljes sikerét. — 6.

* Színházi hírek. A színházi iroda közli velünk a legújabb színházi híreket. Arday Ida makacs torokfájása ismét utját vágta a heti műsor betartásának. Ennélfogva a hirdett „K ü z d e l e m a l é t é r t” szimü helyett a Z o l a Emil hírneves regénye után irt „P á l i n k a” cz. dráma kerül színre. Az érdekesítő darabot több mint 12 éve nem adták nálunk s így az újdonság ingerével bir némileg A főbb szerepeket Cserny B, Kiss Irén, Locsarekné, Bogyó Ilonka, Tapolczai (Conpead) Püspöki, Nyilasi, Krémer, Pethes, Péchy stb. játsszák. — A H a m u p i p ö k e pénteki előadása iránt élénk érdeklődés nyilvánul. A gyermekvilág e kedves tárgy előadása este 6 óraker kezdődik és 8-kor ér véget. Játsszának benne Bogyó Ilonka, Galyasi Paula, Bajnóczy V. Locsarekné, Kiss Irén, Nyilasi, Krémer.

Játszó színészek.

Színészek és játszani. Hisz az csak természetes. Az a mesterségük.

Csak hogy most nem az olyan játékról van szó, amit kenyérkeresetből esténként elvégezni muszáj, hanem azon játékról, melyet derék színészeink jószántukból a maguk mulatságára délutánonként véghez visznek.

A Hungária a színészek zömének állandó délutáni tanyája.

A feketére egymásután érkező vendégek már belépésükkor ott látják a billiárdasztal mellett dákóval kezében R ó z s a h e g y i t, a ki a karambol művészet rendíthetetlen lovagja. Engros osztogatja a „vor”-okat, de engros veri meg ellenfelét is, oly biztossággal tudja a három labdát találkozási kényszeríteni. Maholnap nem akad partnere, oly rémes vasgyuró hírében áll.

Az oldalszobában a nemes kalabriász hívei tanyáznak. Ide tartozott hajdanában Thália hadának színe-java, de hát változnak az idők, változnak a zsebek. Általános művészkiöökben a panasz, hogy Wekerle sehogysem jól rendezte azt a valutakérdést mert a készpénzfizetés törvénynyé vált ugyan a kalabriász-játéknál és a hozomjegyek bevonatnak, de arról nincs kellőleg gondoskodva, hogy legyen elég valuta a készpénzfizetéshez. Most a jó öreg B á c s Károly és K r é m e r Jenő tartanak hűségesen a kalabriász mellett.

Nyugodalmasan ül helyén Bács, jókedélyéből a szerencse forgandósága által magát kizavartatni nem hagyja, csak olykor olykor, midőn üldözi a pech és megbukja a belakasszát, bólint az újra kiosztott kártyára, mintha mondaná: „I s m e r l e k s z é p m a s z k i!”

Krémer már kevésbé nyugodt. Vicszelel és nevet, akár nyer, akár veszít, csak hogy első esetben a nevetés természetes, míg a másodikban kissé mesterkélt. A minap, midőn másodszor egymásután húzta be a belakasszát, sietett is egyik ott kibiezelő kritikuskollegánk megjegyezni: „Krémer tuloz, mint mindig.”

A legérdekesebb csoport azonban a kávéház egyik sarokasztalánál működő dominóparthi, Bonvivantunk mérközik itt meg elkeseredett harezban a végkimerülésig intrikus és baritonista kollegáival, meg az ügyelővel. T a p o l e z a i Dezső ezeltől a kalabriász buzgó kultiválói közé tartozott, de oly malheurja volt e játékban, hogy szakadatlanul nyert, malheurja, mondjuk ő szerinte, mert abból azt következtette, hogy nem lehet szerencséje a szerelemben.

Kártyaszerencséje oly nagy volt, hogy egy izben, midőn a tizedik parthit nyerte meg egymásután, N é m e t h y Jóska elkeseredetten csapta le a kártyát és fakadt ki szemrehányóan: „Hát nem pirulsz el, ilyen szerencsében játszani?” De a szerencse a dominóban sem hagyja cserben. S á n d o r Emil a megmondhatója, a ki minden este kikopaszta feláll az asztaltól, el nem mulasztja megjegyezni: „Ilyen még a mesében sincs!”

F e r e n c z y, a harmadik partner, a mily hangos a szinpadon, olyan néma játék közben. John Bull is megirigyelhetné hideg máját, melylyel minden elvesztett parthie után tárezájából a piezulát kivieszi és a nyertesnek átadja.

Mikor az óra mutatója a hatosra ér, egyszerre abban marad karambol, kalabriász, dominó egyaránt és a játékosok sietve hagynak fel a délutáni játékkal, hogy megkezdjék az esteli játékot a — létért.

Mák Virág.

Különfélék.

+ Tizenöt milliós örökség egy városnak. Bordeaux városát egy polgárcsalád révén most már másodszor nagy szerencse érte. Egy közelebb elhunyt kereskedő, Godard Adolf ugyanis kerék tizenöt millió frankot hagyott örökségül a városnak, részint készpénzben, részint házakban, fölbirtokokban és egyéb ingóságokban. Godardnak 1881-ben elhunyt

fivére szintén Bordeaux városára hagyta vagyonát, azzal a kikötéssel, hogy az öt millió frankot a város szépítésére és közlekedési eszközeinek gyarapítására, javítására fordítsák.

+ Öngyilkos esendő. Nagy János gálospetri születésű esendőnek, gyógyíthatatlan betegsége miatt nyugalomba kellett vonulnia. A boldogtalan embert ez annyira elkeserítette, hogy vasárnap délelben a Ferencz-utca 31. sz. alatt levő lakásán revolverével mellbe lötte magát. Most a halállal vívódik.

+ Egy francia gyermekszobából. A gyerekszobából nagy zaj hallatszik. Az édes mama berohan a gyermekekhez:

— Már megint ezivédtek. Hallod-e Róbert, hát járja az, hogy folyton verkedel a hugoeskáddal.

— Mama! Én nm vagyok az oka! Körtársaságosdit játszunk és Yvonne lett az elnök... Es már egy negyedórája, hogy elnök, mégsem akarta be a d n i lemondását.

+ Amerikai vihar. Az Egyesült-Államok északi részében a Mississippitől keletre borzasztó vihar dühöngött. A vasutak közlekedését a hóvihar többé-kevésbé megszakította. Jelentékeny károkat és több hajótörést szenvedtek.

Közgazdaság.

A gazdasági egyesület felolvasásai:

Február 2. A fertőző állati kórok. — Előadó: Szabó István.

Február 9. Növénytermelés. — Előadó: Kerpely Kálmán.

Február 16. Az állati ragályos betegségek. — Előadó: Ferenczy Ferencz.

Február 23. Az állattenyésztés köréből. — Előadó: Szabó István.

Március 2. Az 1894-iki gazdasági kiállítás. — Előadó: Szűcs Mihály.

A debreczeni vegykisérleti állomás.

— Évi jelentés a debr. m. kir. állami vegykisérleti állomáson az 1894-ik évben megjelent vegyvizsgálatokról. —

A debreczeni m. kir. állami vegykisérleti állomáson az 1894-ik évben következő munkálatok lettek végrehajtva, u. m.

Vegyvizsgálatok.	Megbi- zás folytán	Saját kezdé- ményezés folytán	Össze- sen
Szilvórium	2	15	17
Kutviz	109	20	129
Szódaviz	—	1	1
Bor	23	6	29
Műtrágya	26	2	28
Asványviz	2	—	2
Ser	2	—	2
Liszt	1	—	1
Tej	3	2	5
Répa	2	5	7
Korpa	2	—	2
Szappan	2	—	2
Halzsir	1	1	2
T. olaj	32	4	36
Burgenya	—	4	4
Gazdasági mag	—	12	12
Takarmány	—	1	1
Eczet	—	6	6
Gyógyszer	—	1	1
Összesen	208	98	306

Kiadott 206 szakvélemény és az elintéztet ügyiratok száma 163.

A vegykisérleti állomáson végrehajtott vizsgálatok eredményei közérdekek lévén, jelentőségükhöz mérten vagy egész terjedelemben vagy pedig kivonatban a bel- és külföldi szaklapokban részint már közzétettek, részint pedig a sajtó alá rendeztetek. Megjelentek u. i. ez ideig az 1894-ik évben.

Az eddig ezek is német nyelven megjelent ép elősorolt tudományos vegyész dolgozatok magyar nyelven a gazdasági tanintézetel egybekötött m. kir. állami vegykisérleti állomás 1894-ik évi évkönyvében fognak közétetni és ezen évkönyv részére már sajtó alá is vannak rendezve.

A fentebbi táblázatban foglalt vegyvizsgálatok közül történt:

1. Hivatalo zása f
2. A kapitá
3. A meg
4. Egy áll
5. Magáno
6. Az állor

A fen sorolt össz pel tehát r

1. Kereske
2. Iparos
3. Vendégl
4. Gazdasá

Serté

1895 januá

M a g

(páronkint

król — 4

400 klg

krig. Fiata

lül sulyban

zép (páron

król. 44

250 klg

krig. II.

ronkint 280

43 — krig

sulyb.) —

páronkint

król 43 1/2

ronkint 2

41 1/2 krig.

sulyban)

(páronkint

król — 4

Serté

25-ik napj

1895. évi

1394 drb.

tott 2006

készletben

irányzata,

REG

Egy

A m

kellemes l

csak Lisb

hezebben

lesz.

— N

Bella mar

— M

a levelet.

Ernö fiam

fogja meg

e levelet

Ernö

totta a le

„S

„Oly

hogy irh

hogy azt

látjuk eg

várjatok

kol szeret

Na l

vált az E

nagyobb

kezdődött

vitakozás

smind szí

kötötték l

költözköd

a számár

Ernö

engedelm

SZINHÁZ.

Premiérén.

— Budapestten történt. —

A sziumü szerző lázas izgatottsággal várta a függöny felgördülését és az — csakugyan felgördült.

A sziumü szerző izzadt, a közönség pedig kritizált.

Az első padosok egyik ülőhelyén fel-tűnő alakú uriember foglalt helyet és tüntetve mosolygott ott is, a hol nem volt rá szükség. Sőt tovább ment. Később annyira belemelegedett a tüntetésbe, hogy minden ok nélkül magános tapsviharokra engedte magát ragadtatni.

Többször ismételte ezt a műtétet s már annyira magára vonta az egész közönség, sőt a játszó színészek figyelmét is, hogy azok mindnyájan csak ő rá figyeltek.

De azért nem jött zavarba.

Egyszer aztán a szomszédja nem állhatta tovább és megszólította:

— Hallja az ur, miért tapsol maga mindig és minden ok nélkül csak úgy szólóban?

— Mert háztulajdonos vagyok.

— Fúcsa! Én is az vagyok, mégsem tapsoltam ma még egyet sem, a mint vehette is észre.

— Hja, ön nem olyan háztulajdonos mint én. Ennek a darabnak a szerzője az én házamban lakik s már egy évi házbérrel van restanciában. Most aztán érdekemben áll, hogy meg ne bukják a darabja, hát csinálom a hangulatot. Érti már?

— Értem s mint kollegámnak, én is segíteni fogok.

A következő jelenet végén duettben tapsolt a két háztulajdonos.

Turiddu.

* Egy dalárúnnepély viszontagságai. Mőser unalmasan induló, de aztán annál mulatságosabb vígjátéka került színre az este jó előadásban. Pompás helyzeteket teremt a szerző, daczára annak, hogy német és szinte kételkednünk is kell általánosan kikiáltott származását illetőleg. Ugy a második mint a harmadik felvonás telve van kacagató szituációkkal, melyek egészséges humorokkal és természetességükkel frappáns hatást gyakorolnak a nézőre. T a p o l e z a y élénk és ügyes volt, a második felvonásban Berthával (Cserny) megjátszott jelenete pompásan sikerült. N y i l a s y az ugyancsak bő és gyorsbeszédű dalegyleti szolga szerepében az első felvonásban nem találta bele magát, ettől kezdve azonban annál inkább elemében volt. Abban a jelenetében mikor Hartvig agyon beszél, művészi mimikájával ért el nagy hatást. S á n d o r a dalárúnnepélyre való lázas előkészületek ártatlan martirját, Bolzam tanácsost, igen jól játszotta meg. C s e r n y Berta, B o g y ó I l o n k a, P e t h e s, P ú s p ö k y, B á c s n é, R ó z s a h e g y i mindenben kiegészítették az előadás teljes sikerét. —

* Színházi hírek. A színházi iroda közli velünk a legújabb színházi híreket. Arday Ida makacs torokfájása ismét utját vágta a heti műsor betartásának. Ennélfogva a hirdett „K ü z d e l e m a l é t é r t” sziumü helyett a Z o l a Emil hirneves regénye után irt „P á l i n k a” cz. dráma kerül színre. Az érdekesítő darabot több mint 12 éve nem adták nálunk s így az ujdonság ingerével bir némáig. A főbb szerepeket Cserny B, Kiss Irén, Locsarekné, Bogyó Ilonka, Tapolezai (Conpead) Püspöki, Nyilasi, Krémer, Pethes, Péchy stb. játsszák. — A H a m u p i p ö k e pénteki előadása iránt élénk érdeklődés nyilvánul. A gyermekvilág e kedves tárgy előadása este 6 órakor kezdődik és 8-kor ér véget. Játsszának benne Bogyó Ilonka, Galyasi Paula, Bajnóczy V. Locsarekné, Kiss Irén, Nyilasi, Krémer.

Játszó színészek.

Színészek és játszani. Hisz az csak természetes. Az a mesterségük.

Csak hogy most nem az olyan játékról van szó, amit kenyérkeresetből esténként elvégezni muszáj, hanem azon játékról, melyet derék színészeink jószántukból a maguk mulatságára délutánonként véghez visznek.

A Hungária a színészek zömének állandó délutáni tanyája.

A feketére egymásután érkező vendégek már belépésükkor ott látják a billiárdasztal mellett dákóval kezében R ó z s a h e g y i t, a ki a karambol művészet rendíthetetlen lovagja. Engros osztogatja a „vor”-okat, de engros veri meg ellenfelét is, oly biztonsággal tudja a három labdát találkozásra kényszeríteni. Maholnap nem akad partnere, oly rémes vasgyuró hírében áll.

Az oldalszobában a nemes kalabriász hivei tanyáznak. Ide tartozott hajdanában Thália hadának színe-java, de hát változnak az idők, változnak a zsebek. Általános művészökben a panasz, hogy Wekerle sehogysém jól rendezte azt a valutakérdést mert a készpénzfizetés törvénynyé vált ugyan a kalabriász-játéknál és a hozomjegyek bevonatnak, de arról nincs kellőleg gondoskodva, hogy legyen elég valuta a készpénzfizetéshez. Most a jó öreg B á c s Károly és K r é m e r Jenő tartanak hűségesen a kalabriász mellett.

Nyugodalmasan ül helyén Bács, jókedélyéből a szerencse forgandósága által magát kizavartatni nem hagyja, csak olykor olykor, midőn üldözi a pech és megbukja a bélakasszát, bólint az újra kiosztott kártyára, mintha mondaná: „I s m e r l e k s z é p m a s z k i”

Krémer már kevésbbé nyugodt. Vicczel és nevet, akár nyer, akár veszít, csak hogy első esetben a nevetés természetes, míg a másodikban kissé mesterkél. A minap, midőn másodszer egymásután húzta be a bélakasszát, sietett is egyik ott kibiczelő kritikuskollegánk megjegyezni: „Krémer tuloz, mint mindig.”

A legérdekesebb csoport azonban a kávéház egyik sarokasztalánál működő dominó-parthie, Bonvivantunk mérkőzik itt meg elkeseredett harezban a végkimerülésig intrikus és baritonista kollegáival, meg az ügyelővel. T a p o l e z a i Dezső ezelőtt a kalabriász buzgó kultiválói közé tartozott, de oly malheurja volt e játékban, hogy szakadatlanul nyert, malheurja, mondjuk ő szerinte, mert abból azt következett, hogy nem lehet szerencséje a szerelemben.

Kártyaszerencseje oly nagy volt, hogy egy izben, midőn a tizedik parthiet nyerte meg egymásután, N é m e t h y Jóska elkeseredetten csapta le a kártyát és fakadt ki szemrehányóan: „Hát nem pirulsz el, ilyen szerencsében játszani?” De a szerencse a dominóban sem hagyja cserben. S á n d o r Emil a megmondhatója, a ki minden este kikopaszta feláll az asztaltól, el nem mulasztja megjegyezni: „Ilyen még a mesében sincs!”

F e r e n c z y, a harmadik partner, a mily hangos a szinpadon, olyan néma játék közben. John Bull is megirigyelhetné hideg máját, melylyel minden elvesztett parthie után tárezájából a piezulát kiveszi és a nyertesnek átadja.

Mikor az óra mutatója a hatosra ér, egyszerre abban marad karambol, kalabriász, dominó egyaránt és a játékosok sietve hagynak fel a délutáni játékkal, hogy megkezdjék az esteli játékot a — létért.

Mák Virág.

Különfélék.

+ Tizenöt milliós örökség egy városnak. Bordeaux városát egy polgárcsalád révén most már másodszer nagy szerencse érte. Egy közelebb elhunyt kereskedő, Godard Adolf ugyanis kerek tizenöt millió frankot hagyott örökségül a városnak, részint készpénzben, részint házakban, fölbirtokokban és egyéb ingóságokban. Godardnak 1881-ben elhunyt

fivére szintén Bordeaux városára hagyta vagyonyát, azzal a kikötéssel, hogy az öt millió frankot a város szépítésére és közlekedési eszközeinek gyarapítására, javítására fordítsák.

+ Öngyilkos esendő. Nagy János gálospetri születésű esendőnek, gyógyíthatatlan betegsége miatt nyugalomba kellett vonulnia. A boldogtalan embert ez annyira elkeserítette, hogy vasárnap délben a Ferencz-utca 31. sz. alatt levő lakásán revolverével melbe lötte magát. Most a halállal vívódik.

+ Egy francia gyermekszobából. A gyermekszobából nagy zaj hallatszik. Az édes mama berohan a gyermekekhez:

— Már megint ezivédtek. Halod e Róbert, hát járja az, hogy folyton verekedel a hugoeskáddal.

— Mama! Én nm vagyok az oka! Köz-társaságosdit játszunk és Yvonne lett az elnök . . . És már egy negyedórája, hogy elnök, mégsem akarta b e a d n i lemondását.

+ Amerikai vihar. Az Egyesült-Államok északi részében a Missiszipitől keletre borzasztó vihar dühöngött. A vasutak közlekedését a hóvizatar többé-kevésbbé megszakította. Jelentékeny árokat és több hajótörést szenvedtek.

Közgazdaság.

A gazdasági egyesület felolvasásai:

- Február 2. A fertőző állati kórok. — Előadó: Szabó István.
- Február 9. Növénytermelés. — Előadó: Kerpely Kálmán.
- Február 16. Az állati ragályos betegségek. — Előadó: Ferenczy Ferencz.
- Február 23. Az állattenyésztés köréből. — Előadó: Szabó István.
- Márczius 2. Az 1894-iki gazdasági kiállítás. — Előadó: Szűcs Mihály.

A debreczeni vegyikísérleti állomás.

— Évi jelentés a debr. m. kir. állami vegyikísérleti állomáson az 1894-ik évben megéjtett vegyvizsgálatokról. —

A debreczeni m. kir. állami vegyikísérleti állomáson az 1894-ik évben következő munkálatok lettek végrehajtva, u. m.

Vegyvizsgálatok.	Megbi- zolás folytán	Saját kezde- ményezés folytán	Össze- sen
Szilvórium	2	15	17
Kutviz	109	20	129
Szódaviz	—	1	1
Bor	23	6	29
Mútrágya	26	2	28
Ásványviz	2	—	2
Ser	1	—	1
Liszt	2	—	2
Tej	3	2	5
Répa	2	5	7
Korpa	2	—	2
Szappan	2	—	2
Halzsir	1	1	2
T. olaj	32	22	54
Burgonya	—	4	4
Gazdasági mag	—	12	12
Takarmány	—	1	1
Eczet	—	6	6
Gyógyszer	—	1	1
Összesen	208	98	306

Kiadatott 206 szakvélemény és az elinté- zett ügyiratok száma 163.

A vegyikísérleti állomáson végrehajtott vizsgálatok eredményei közérdekűek lévén, jelentőségükhöz mérten vagy egész terjedelemben vagy pedig kivonatban a bel- és külföldi szaklapokban részint már közzétették, részint pedig a sajtó alá rendeztettek. Megje- lentek u. i. ez ideig az 1894-ik évben.

Az eddig ezek is német nyelven megje- lent ép elősorolt tudományos vegyészeti dolgo- zatok magyar nyelven a gazdasági tanintézet- tel egybekötött m. kir. állami vegyikísérleti állomás 1894-ik évi évkönyvében fognak köz- tétetni és ezen évkönyv részére már sajtó alá is vannak rendezve.

A fentebbi táblázatban foglalt vegyvizs- gálatok közül történt:

1. Hivatalos zása f
2. A kapitá
3. A meg
4. Egy áll
5. Magános megbi
6. Az állon

- A fen sorolt össze pel tehát n
1. Kereske
  2. Iparos é
  3. Vendégl
  4. Gazdasá

Sertés 1895 január

M a g (páronkint krtól— 43 400 klgr. krig. Piata lüli sulyban zóp (páronk krtól. 44 250 klgrig krig. II. ronkint 280 43— krig. sulyb.) — páronkint 2 ktról 43 20 ronkint 20 41 1/2 krig. sulyban) — (páronkint krtól — 4

Serté 25-ik napj 1895. évi 1394 drb. tott 2006 c készletben irányzata,

REG

Egy

A m kellemes k csak Lisb hezebben lesz. — N Bella mar — M a levelet. Ernő fiam fogja meg e levelet Ernő totta a le

„Oly hogy irt hogy azt látjuk eg várjatok kol szeret

Na l vált az E nagyobb kezdődött vitakozás smind szí kötötték költözök a számár Ernő engedelm

